

Laiks mainīt radiatorus!

Teksts: Dana Devaite

Foto: «Purmo»

uzstāda konvekcijas tipa radiatorus, kurus pircējam ir iespēja nomainīt pret atbilstošākiem.

Kas jāņem vērā radiatoru izvēlē

Viens no galvenajiem kritērijiem, pēc kā izvēlas radiatorus, ir siltumatdeve. Katrai telpai tās apsildīšanai nepieciešams zināms siltuma daudzums, kas iegūstams no radiatora. Precīza tā aprēķināšana parasti tiek veikta ēkas apkures projektā. Izvēloties radiatorus, vispirms ir jāņem vērā apkures sistēmas veids (viencauruļu vai divcauruļu apkures sistēma). Nākamais kritērijs ir apkures sistēmas tehniskie parametri (plūsmas un atgaitas temperatūra), telpas platība un siltuma zudumi, kas radiatoram jākompensē. Pareizi aprēķini nodrošina sistēmas ekonomisku un efektīvu darbību, tāpēc būtu vēlams tos uzticēt profesionāļiem. Veidojot apkures projektu, projektētājs norāda radiatora siltuma atdevi, kāda nepieciešama konkrētajā telpā pie noteiktas plūsmas un atgaitas temperatūras un ātruma. Jo zemākas temperatūras un to starpība, jo izmēros lielāks (un attiecīgi arī dārgāks) sildķermenis nepieciešams. Pēc tehniskā projekta ir iespējams mainīt radiatoru veidu, izmēru un citus parametrus, saglabājot siltuma atdevi. Piemēram, projektā paredzētu tērauda konvekcijas tipa radiatoru var nomainīt pret dizaina radiatoru, kura siltuma atdeve ir adekvāta projektētajai.

Daudzdzīvokļu mājās radiatoru parasti ir standartizēti, jo to apkures sistēmās ir diezgan augsta siltumnesēja temperatūra (parasti 60 – 80 grādi). Īpašu uzmanību radiatoru izvēlē der pievērst privātmāju īpašniekiem, kas ēku apsildei izmanto siltumsūkņus. Iemesls vienkāršs – šādās sistēmās cirkulējošā ūdens temperatūra ir krietni zemāka (parasti 30 – 40 grādi). Tādēļ siltumsūkņu izmantotajiem būtu ieteicams veikt precīzākus aprēķinus, jo parasti šādās mājās izmantojamie radiatoru ir divreiz lielāki (vai atsevišķu sildķermeņu skaits ir krietni lielāks).

Gada aukstajos mēnešos svarīgi nodrošināt siltumu. Daudzdzīvokļu mājās un arī daudzās privātmājās to panāk ar centrālapkures radiatoriem. Bieži vien tiem netiek pievērsta pietiekama uzmanība, un par tiem atceras tikai tad, kad siltuma kļūst par maz un rodas nepieciešamība tos nomainīt. Radiatoru nomainīšanai vispiemērotākais laiks ir vasaras sezona.

Latvijā izplatītākie radiatoru veidi

Radiatorus izgatavo no trim galvenajiem materiāliem – tērauda, čuguna un alumīnija. Tomēr to tehniskie risinājumi, izmēri un formas var būtiski atšķirties. Latvijas tirgū šobrīd pieejami ir ļoti daudzu veidu radiatoru – tērauda paneļu konvekcijas tipa radiatoru, čuguna sekciju radiatoru, tērauda konvektoru, alumīnija sekciju radiatoru u.c. Arvien populārāki kļūst t.s. dizaina radiatoru, kurus iespējams pasūtīt visdažādākajās krāsās, formās, izmēros un izliekumos. Populārākie tomēr ir tērauda paneļu konvekcijas tipa radiatoru to salīdzinoši zemās cenas dēļ.

Dažādi radiatoru atšķiras gan pēc to uzbūves, gan izmantotā materiāla, pēc izmēriem un līdz ar to masas, kā arī pēc siltumatdeves (vislabākā tā ir alumīnija radiatoriem).

Izvēles iespējas ir plašas, to nosaka galvenokārt pasūtītāja iespējas. Tērauda paneļu konvekcijas tipa radiatoru ir vispieejamākie cenas ziņā, tomēr daudzās situācijās ir nepieciešami citi risinājumi. Piemēram, panorāmas logi pieprasa grīdā iebūvētus kanāla tipa radiatoru vai konvektoru, restaurējamās mājās bieži vien izmanto čuguna sekciju vai tērauda sekciju radiatoru, kuru dizains atbilst mājai. Jaunajos daudzdzīvokļu projektos parasti